

OKRUGLI STOL: Zakon o sjemenu – revitalizacija proizvodnje starih sorti u Republici Hrvatskoj

BILJNI GENETSKI IZVORI – dosadašnja postignuća i unapređenje

**NACIONALNI PROGRAM OČUVANJA I ODRŽIVE UPORABE BILJNIH
GENETSKIH IZVORA ZA HRANU I POLJOPRIVREDU U REPUBLICI HRVATSKOJ**

doc. dr. sc. Ivana Rukavina

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

16. ožujka 2021.

RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

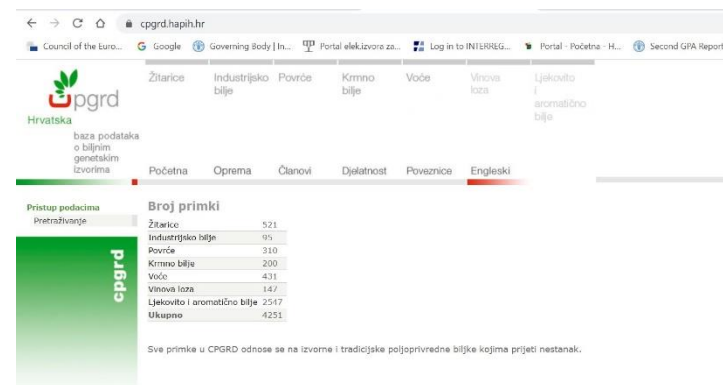
- Iako su se pojedine institucije u Republici Hrvatskoj odavno na različite načine bavile očuvanjem biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu do sredine 2000-tih godina nije bilo sustavne koordinacije ovih aktivnosti na nacionalnoj razini.
- 2004. – HR uključenje u *South East European Development Network on Plant Genetic Resources* (SEEDNet), kroz koji je započelo povezivanje svih institucija zainteresiranih za očuvanje biljnih genetskih izvora.
- 2006. – osnovano prvo Povjerenstvo za biljne genetske izvore, koje je bilo zaduženo za koordinaciju aktivnosti očuvanja biljnih genetskih izvora, uz potporu Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo Osijek (danas HAPIH-CSR).

RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

- U prvim godinama provedbe koordiniranih aktivnosti naglasak je bio na edukaciji kadrova, nabavci potrebne opreme, uspostavi Radnih skupina za pojedine biljne vrste i grupe biljnih vrsta, određivanju prioriteta za rad, formiranju novih ili identifikaciji postojećih kolekcija biljnih genetskih izvora....
- Izgrađena je Baza podataka biljnih genetskih izvora Republike Hrvatske (**CPGRD**), u kojoj su dokumentirani čuvani biljni genetski izvori (od 2008. započeo unos podataka te javno dostupna na internetu).

Baza podataka biljnih genetskih izvora Republike Hrvatske Croatian Plant Genetic Resources Database CPGRD

<http://cpgrd.hapih.hr/>

The screenshot shows the CPGRD website with a navigation menu at the top and a table of plant genetic resources. The table lists various plant groups and their corresponding number of samples (Broj primki).

Plant Group	Broj primki
Žitarice	521
Industrijske bilje	91
Povrće	310
Krmno bilje	200
Voće	431
Vinova loza	147
Ljekovito i aromatično bilje	2517
Ukupno	4251

Sve primke u CPGRD odnose se na izvore i tradicijske poljoprivredne biljke kojima prijeti nestanak.

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

- Postavljeni zakonodavni temelji očuvanja biljnih genetskih izvora - uključivanje u tadašnji Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja te donošenje prvog Pravilnika o očuvanju i korištenju biljnih genetskih resursa te načinu rada i uređenju banke biljnih gena poljoprivrednog bilja.
- Republika Hrvatska potvrdila je Međunarodni ugovor o biljnim genetskim resursima za hranu i poljoprivredu pod okriljem FAO-a.

The International Treaty
ON PLANT GENETIC RESOURCES
FOR FOOD AND AGRICULTURE

**Food and Agriculture
Organization of the
United Nations**

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

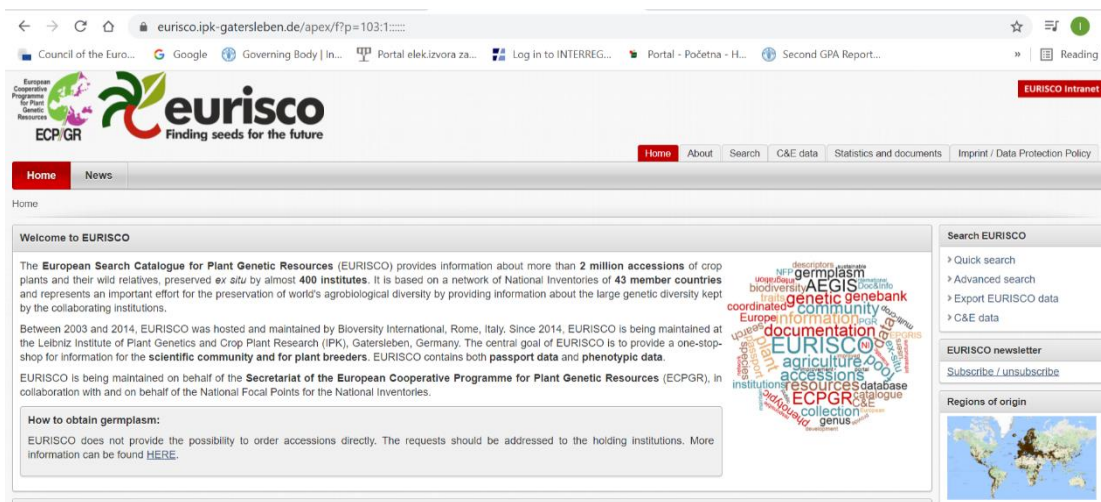
RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

- Usklađen sa smjernicama Drugog globalnog plana akcije za biljne genetske izvore za hranu i poljoprivredu (Second Global Plan of Action for Plant Genetic Resources for Food and Agriculture; 2GPA)

<http://www.fao.org/agriculture/crops/core-themes/theme/seeds-pgr/gpa/en/>

- Aktivno sudjelovanje u Europskom kooperativnom programu za biljne genetske izvore (ECPGR) te postala članica Integriranog sustava europske banke gena (AEGIS).

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

Financiranje

- Kroz program SEEDNet od 2004. do 2010. godine, a u razdoblju od 2007. do 2010. godine financirane su dodatno iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.
- Nakon 2010. godine došlo je do prekida financiranja - rezultat značajan zastoj u provedbi aktivnosti očuvanja biljnih genetskih izvora.
- Aktivnosti su ponovno pokrenute 2013. godine - osnovano novo Povjerenstvo za biljne genetske izvore.
- Vlada Republike Hrvatske - Nacionalnog programa očuvanja i održive uporabe biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2014. do 2016., te za razdoblje od 2017. do 2020.

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

Financiranje

- MP je na temelju članka 10. stavka 9. Zakona o poljoprivredi donijelo 21.02.2018. Pravilnik o provedbi podmjere 10.2. "Potpora za očuvanje, održivo korištenje korištenje i razvoj genetskih izvora u poljoprivredi" iz programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.- 2020., te potom Pravilnik o provedbi mjera Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020.

- NOVI ZAMAH aktivnostima očuvanja biljnih genetskih izvora, kako na nacionalnoj tako i međunarodnoj razini.

RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

Financiranje

- Plan: Aktivnosti Nacionalnog programa financirati će se kroz državni proračun Republike Hrvatske i kroz Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (EPFRR).
- Sredstva za realizaciju Programa osigurana su za 2021. godinu u okviru proračunske pozicije Ministarstva T828056 - Očuvanje i održiva uporaba biljnih genetskih izvora za hranu i poljoprivredu, te u projekciji proračuna za 2022. i 2023. godinu.
- Ministarstvo poljoprivrede će za 2024 i 2025. godinu potrebna sredstva planirati u okviru utvrđenog limita za tu godinu.
- Sredstva iz EPFRR planirana su kroz mjeru 10. podmjeru 10.2. Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014-2020.godine te Strateškog plana Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2027. godine

28.12.2020.

HR

Službeni list Europske unije

L 437/1

I.

(Zakonsodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2020/2220 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 23. prosinca 2020.

o utvrđivanju određenih prijelaznih odredaba za potporu iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) u godinama 2021. i 2022. i izmjeni uredaba (EU) br. 1305/2013, (EU) br. 1306/2013 i (EU) br. 1307/2013 u pogledu sredstava i primjene u godinama 2021. i 2022. te Uredbe (EU) br. 1308/2013 u pogledu sredstava i raspodjele takve potpore u godinama 2021. i 2022.

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

U aktivnostima Nacionalnog programa trenutno sudjeluju sljedeće institucije:

1. Bc Institut, Zagreb (HRV015)
2. Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek (HRV045)
3. HAPIH – Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo, Osijek (HRV053)
4. HAPIH – Centar za voćarstvo i povrćarstvo, Zagreb (HRV054)
5. Institut za jadranske kulture i melioraciju krša, Split (HRV048)
6. Institut za poljoprivredu i turizam, Poreč (HRV050)
7. Poljoprivredni institut Osijek (HRV021)
8. Sveučilište u Dubrovniku, Zavod za mediteranske kulture (HRV049)
9. Sveučilište u Splitu (HRV061)
10. Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet (HRV041)
11. Visoko gospodarsko učilište u Križevcima (HRV044)

RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

Nacionalnog programa djeluju sljedeće Radne skupine:

1. Industrijsko bilje
2. Krmno bilje
3. Ljekovito i aromatično bilje
4. Povrće
5. Vinova loza
6. Voće – s podskupinama Kontinentalno voće i Mediteransko voće
7. Žitarice i kukuruz
8. Dokumentacijsko-informacijski sustav

Žitarice

Industrijsko
bilje

Povrće

Krmno
bilje

Voće

Vinova
loza

Ljekovito
i
aromatično
bilje

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

RAZVOJ I STRUKTURA NACIONALNOG PROGRAMA

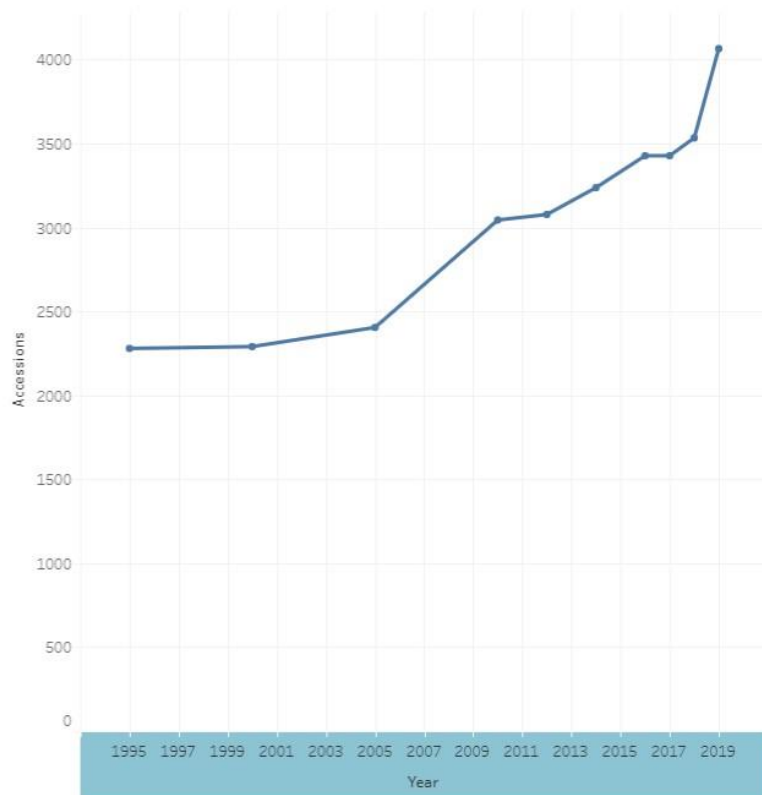

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

WIEWS REPORTING TOOL for the SECOND GLOBAL PLAN OF ACTION FOR PGRFA - Version 2.0

Second Global
Plan of Action

Priority Activities

Regions/Countries
■ Croatia

Godina	Br.primki
1995	2279
2000	2290
2005	2404
2010	3044
2012	3077
2014	3237
2016	3427
2018	3533
2020	4521

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

Hvala na pažnji!

www.hapih.hr

HAPIH

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation